

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 40535**Nom:** Complementos per a la formació disciplinària en l'especialitat d'orientació educativa**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Formació del Professorat	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Complementos per a la formació disciplinària de l'especialitat d'orientació educativa	OPTATIVA

COORDINACIÓ

SANCHEZ PEREZ MARIA JOSE

RESUM

La matèria Complementos per a la Formació Disciplinària de l'Especialitat d'Orientació s'emmarca dins del mòdul especialitat en Orientació del Màster Universitari en Professor/a d'Educació Secundària, juntament amb les matèries d'Aprenentatge i Ensenyament i Innovació Docent i Iniciació a la Investigació.

Aquesta matèria proporciona a l'estudiant formació sobre l'origen de l'orientació educativa, els seus principis i fonaments, àmbits d'intervenció de l'orientació educativa, els models en orientació: passats i presents, què és l'avaluació de programes en orientació educativa, i l'estudi del desenvolupament de la institucionalització de l'orientació educativa a Espanya, així com la comparativa a nivell europeu.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Adquirir els coneixements i les estratègies per poder programar les àrees, les matèries i els mòduls que tinguen encomanats.

Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure'n la capacitat per aprendre per si mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.

Comunicar-se de manera efectiva tant de manera verbal com no verbal.

Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics sobre els processos d'ensenyament i aprenentatge respectius. Per a la formació professional s'inclourà el coneixement de les respectives professions.

Conèixer els procediments de tutoria de l'alumnat, direcció i orientació del seu aprenentatge i suport en el seu procés educatiu.

Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.

Conèixer les estratègies i els programes generals d'orientació educativa, acadèmica i professional de l'alumnat.

Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible

Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estiga situat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació de l'alumnat de l'etapa o àrea corresponent, de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, la investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.

Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i de la comunicació.

Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la recerca educativa.

Informar i assessorar les famílies sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge i sobre l'orientació personal, acadèmica i professional dels fills.

Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una

forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Treballar en equip i amb equips, i desenvolupar actituds de participació i de col·laboració com a membre actiu de la comunitat educativa.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Marc conceptual i de intervenció de l'Orientació Educativa

- a. Orígens i desenvolupament històric de la OE
- b. L'Orientació com a procés d'intervenció educativa.
- c. Objectius i funcions de la OE. Agents.
- d. Principis d'intervenció en la OE: Remei, prevenció i desenvolupament.

2. Models d'Orientació Educativa

- a. Model Clínic.
- b. Model de Consulta. El model d'acció tutorial.
- c. Model de Programes. Disseny i avaluació de programes de OE.
- d. Les noves tecnologies en la OE.

3. Àmbits, àrees i línees estratègiques d'intervenció de la OE. Protocols d'actuació

- a. Orientació personal.
- b. Orientació en els processos d'ensenyament-aprenentatge. Intervenció psicopedagògica per a la prevenció del fracàs escolar i l'exclusió social.
- c. Atenció a la diversitat
- d. Orientació per al desenvolupament professional.

- a. Disseny de programes de OE.

4. Disseny, desenvolupament i avaluació de programes de OE

- a. Disseny de programes de OE.
- b. Desenvolupament de programes de OE.
- c. L'avaluació de la qualitat dels programes de OE.

5. Institucionalització de la OE en el sistema educatiu

- a. Desenvolupament i institucionalització de la OE a Espanya i a la Comunitat Valenciana. El model institucional de la OE.
- b. La OE en el marc de la Unió Europea.
- c. Desenvolupament de competències professionals de l'orientador.
- d. Normes deontològiques de la professió.
- e. Principals organitzacions professionals.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	48,00
Total hores	48,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	57,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	15,00
Total hores	102,00

METODOLOGIA DOCENT

Activitats formatives		Metodologia
	Classes teoricopràctiques	Classes presencials teoricopràctiques en les quals continguts de les assignatures, es debatrà i es real

		utilitzant diferents recursos docents: classes magistral, tallers, exposicions, aprenentatge basat en problemes, cooperatiu, anàlisi de bones pràctiques	
	Treball de grup	Dinàmica interactiva d'aprenentatge cooperatiu per a treball o treballs sobre continguts del programa amb participació pública	
	Tutories	Període formatiu realitzat pel professor amb els alumnes per discutir materials i temes de les classes	
	Avaluació	Proves orals i escrites per a la valoració dels continguts, autoavaluació i presentació de treballs individuals	
Activitats presencials	Activitats complementàries	Altres activitats formatives relacionades amb el mòdul: jornades, tallers, visites, etc.	
Activitats no presencials	Estudi i treball autònom	- Estudi i preparació dels continguts- Elaboració de tasques i treballs individuals- Elaboració de documents.- Estudi i preparació de proves orals i/o escrites	

En funció de les competències, dels objectius d'aprenentatge i dels continguts s'utilitzaran diversos mètodes: metodologia expositiva, treball cooperatiu, discussió en grup, comentari de text, activitats pràctiques i d'aplicació individuals i grupals, etc. S'utilitzarà una metodologia participativa i dinàmica amb la finalitat de promoure la implicació i la participació de les alumnes i els alumnes en les classes, incloent-hi explicacions del professorat per a aclarir els pressupostos teòrics. S'usarà el debat quan siga procedent i es desenvoluparan treballs pràctics, exposicions i projectes de diversa índole relacionats amb la professió docent i amb la temàtica de l'assignatura.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'adquisició de les competències per part de l'alumnat es realitzarà combinant diferents tipus d'informacions, vinculades a les diferents activitats que els alumnes/as desenvoluparan en el mòdul. La normativa del màster determina el seu caràcter presencial, per la qual cosa és obligatòria l'assistència a les classes i altres activitats lectives que es programen en aquesta matèria. Els procediments d'avaluació seran realitzats de forma contínua aplicant els següents percentatges:

- a) Realització d'una prova oral i/o escrita (40% de la qualificació).
- b) Treballs i activitats realitzats per el/l'estudiant en grup i individualment (40% de la qualificació).
- c) Assistència a classe (20% de la qualificació). S'ha d'assistir com a mínim a un 80% de les sessions programades per a aquesta assignatura. El 20 % correspon amb la qualitat i presentació dels treballs realitzats en classe, participació en les sessions de forma adequada i respectuosa.
- d) Com a excepció a l'alumnat que no puga ser avaluat/a de forma contínua, no se li aplicarà l'assistència del 80% i haurà de realitzar la prova final de l'assignatura mitjançant un examen en les convocatòries oficials de gener i/o juny. Haurà d'estar correctament justificada, a través d'un document oficial en el qual este: contracte de treball i horari del mateix.

La nota final de l'assignatura estarà en funció de la mitjana ponderada de les notes obtingudes en cadascun dels apartats impartits per la professora.

(*) Per a superar la matèria en la modalitat d'avaluació contínua serà necessari superar a) i b) amb una nota mitjana entre tots dos de 5 (aprovat), i en la modalitat d'avaluació no continua obtenir un 5 en l'examen de la convocatòria oficial.

El plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del reglament d'avaluació i qualificació de l'Universitat de València.

BIBLIOGRAFIA

- Alonso Tapia, J. (1995). Orientación Educativa. Teoría, evaluación e intervención. Madrid:

Síntesis.

- Bisquerra, R. (2008). Modelos de Orientación e intervención Psicopedagógica. Madrid: Wolters Kluwer.
- Castillo, S., Torres, J. A. y Polanco, L. (2009): Tutoría en la enseñanza, la Universidad y la Empresa. (2 vol.). Madrid: Pearson / Prentice Hall. UNED
- Grañeras, M., y Parras, A. (2009): Orientación educativa: fundamentos teóricos, modelos institucionales y nuevas perspectivas. Centro de Investigación y Documentación Educativa (CIDE), MEC. Madrid: Secretaría General Técnica.
- Pérez Juste, R. (2006). Evaluación de programas educativos. Madrid: La Muralla.
- Repetto, E. (2007). Modelos de Orientación e Intervención Psicopedagógica. Madrid: UNED.
- Sanz Oro, R. (2001). Orientación psicopedagógico y calidad educativa. Madrid: Psicología Pirámide.
- Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo. (BOE 4/10/1990)
- Decreto 131/1994, de 5 de Julio, del Gobierno Valenciano, por el que se regulan los servicios especializados de orientación educativa, psicopedagógica y profesional. (DOGV 28/07/1994)
- ORDEN de 11 de noviembre de 1994, de la Conselleria de Educación y Ciencia, por la que se establece el procedimiento de elaboración del dictamen para la escolarización de los alumnos con necesidades educativas especiales. (DOGV 18/01/1995)
- Real Decreto 696/1995, de 28 de abril, de Ordenación de la Educación de los alumnos con necesidades educativas especiales. (BOE de 2/06/1995)
- Orden del 14 de febrero de 1996 por la que se establece el procedimiento de elaboración del dictamen para la escolarización de los alumnos con necesidades educativas especiales. (BOE 23/07/96)
- Decreto 233/1997, de 2 de Septiembre, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el Reglamento Orgánico y Funcional de las Escuelas de Educación Infantil y de los colegios de Educación Primaria. (DOGV 08/09/1997)

- Decreto 234/1997, de 2 de Septiembre, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el Reglamento Orgánico y Funcional de los Institutos de Educación Secundaria. (DOGV 08/09/1997)
- ORDEN de 18 de junio de 1999 de la Consejería de Cultura, Educación y Ciencia, por la que se regula la atención a la diversidad en la Educación Secundaria Obligatoria. (DOGV 29/ 06/ 1999)
- Orden de 16 de Julio de 2001 por la que se regula la atención educativa al alumnado con necesidades educativas especiales escolarizado en centros de Educación Infantil (2º ciclo) y Educación Primaria. (DOGV 17/ 09/ 2001)
- ORDEN de 14 de marzo de 2005, de la Conselleria de Cultura, Educación y Deporte, por la que se regula la atención al alumnado con necesidades educativas especiales escolarizado en centros que imparten educación secundaria. (DOCV 14/04/2006)
- LEY ORGÁNICA 2/2006, de 3 de mayo, de Educación. (BOE 4/05/2006)
- ORDEN de 15 de mayo de 2006, de la Conselleria de Cultura, Educación y Deporte, por la que establece el modelo de informe psicopedagógico y el procedimiento de formalización. (DOCV 31 /05/2006)
- REAL DECRETO 276/2007, de 23 de febrero, por el que se aprueba el Reglamento de ingreso, accesos y adquisición de nuevas especialidades en los cuerpos docentes a que se refiere la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, y se regula el régimen transitorio de ingreso a que se refiere la disposición transitoria decimoséptima de la citada ley. (BOE 2 /03/2007)
- RESOLUCIÓN de 30 de junio de 2010, de las direcciones generales de Ordenación y Centros Docentes, de Evaluación, Innovación y Calidad Educativa y Formación Profesional y de Personal, por la que se dictan instrucciones en materia de ordenación académica y de organización de la actividad docente a los centros que impartan Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato para el curso 2010- 2011. (DOCV 9 /07/2010)